

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022 jest dokumentem planistycznym sporządzanym przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony przedmiotów ochrony znajdujących się w jego obrębie. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, zawierający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa zgodnie z art. 28 ust. 8 ww. ustawy ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak: WPN.6320.1.2011.BKW, z dnia 7 marca 2011 r., poinformował o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022. Następnie, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak: WPN.6320.1.2011.BKW.7, z dnia 15 lipca 2011 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu. W trakcie procesu planistycznego, w Warlubiu przeprowadzono spotkania dyskusyjne, które odbyły się w dniach 27 lipca 2011 r. i 5 września 2011 r. z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. W dniu 19 października 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak: WPN.6320.1.2011.BKW.17 poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022. Przedmiotowe obwieszczenia były również podawane do publicznej wiadomości przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku. Wszelkie materiały dotyczące przebiegu i postępów prac nad planem zadań ochronnych publikowane były sukcesywnie na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Zgłoszono następujące uwagi i wnioski:

1. Krystyna i Andrzej Dąbrowscy (pismo z dnia 28.08.2011). Informacja na temat obserwacji bielika i żurawi w rejonie wschodniej części jeziora Udzierz; prośba o uwzględnienie w planie zadań ochronnych potrzeby ograniczenia presji związanej z możliwością tworzenia nowych siedzib ludzkich (zabudowy letniskowej). Informację o obserwacjach bielika i żurawi przyjęto do wiadomości, lecz nie wnosi ona istotnych przesłanek do konstrukcji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH040022 Krzewiny, bowiem dotyczy ptaków. Postulat dotyczący ograniczenia presji urbanizacyjnej (zabudowa letniskowa) uwzględniony w załączniku 6.

2. Klub Przyrodników (pismo znak: L.dz.1243/2011, z dnia 2 listopada 2011 r.) 1. Jako zadanie ochronne przewidziano „konserwacja systemu melioracyjnego (w tym urządzeń hydrotechnicznych — zastawki na rzece Mątawie, między jeziorami Udzierz i Mątasek)”. Jest to zapewne słuszne w przypadku zastawki stabilizującej warunki wodne, ale czy w ramach tej konserwacji nie będzie realizowane np. odmulanie rowów, co mogłoby negatywnie wpłynąć na uwodnienie torfowisk i borów bagiennych? Odpowiedź: Zapis zmodyfikowano. W PZO wskazania dotyczą tylko konserwacji i utrzymania zastawki między jeziorami Udzierz i Mątasek, a nie odmulania rowów melioracyjnych. 2. Postulat dotyczący ograniczenia presji urbanizacyjnej w rejonie wsi Udzierz. Uwagę uwzględniono.

3. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku zgłosiła wątpliwości w zakresie kompletności badań terenowych oraz potrzebę ograniczenia presji zabudowy w rejonie jez. Udzierz. i prowadzenia monitoringu siedlisk. Uwagi uwzględniono. Planuje się uzupełnienie badań w zakresie stanu siedlisk 3150 i 7140. Wprowadzono odpowiednie wskazania do dokumentów planistycznych w zakresie ograniczania zabudowy letniskowej.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy Uchwałą Nr 20/2013 z dnia 30 sierpnia 2013 r. oraz Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Gdańsku w dniu 9 września 2013 r. Projekt zarządzenia, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206 z późn. zm), został uzgodniony przez

Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: WSRR.II.710.57.2013 z dnia 10 grudnia 2013 r. i Wojewodę Pomorskiego, pismem znak: NK.II.0041.28.2013.MM z dnia 2 stycznia 2014 r.

Sporządzając plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zweryfikowano informacje odnośnie występowania i stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Krzewiny PLH040022. Przeprowadzając prace terenowe wykazano błędną klasyfikację jednego z siedlisk wymienionego w SDF - Torfowiska wysokiego z roślinnością torfotwórczą (żywe) *7110. Przedmiotowe siedlisko ostatecznie sklasyfikowano jako Torfowisko przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*) 7140-1 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu (stanowisko 76a4). W związku z powyższym zwiększył się udział torfowisk przejściowych na przedmiotowym obszarze. Celem przyjętych działań ochronnych jest dążenie do utrzymania obecnego stanu zachowania siedlisk. W przypadku jeziora Udzierz głównymi czynnikami negatywnie oddziałującymi na przedmiot ochrony są: zamulenie, ewolucja biocenotyczna (sukcesja) i eutrofizacja. W związku z powyższym wskazana jest konserwacja istniejącej zastawki, aby utrzymywać wyższy poziom wód w jeziorze. Płaty torfowisk przejściowych są silnie narażone na procesy związane z sukcesją ekologiczną gatunków zielnych (trzciny pospolitej) oraz drzew i krzewów. Ogólnie zły (U2) stan ochrony siedliska na stanowiskach Osiny i Udzierz jest przede wszystkim wynikiem ewolucji biocenotycznej (sukcesji) zmierzającej w kierunku wykształcenia się siedliska boru bagiennego (*91D0). Ze względu na zaawansowany stan przemian sukcesyjnych, silne zabagnienie oraz duże ograniczenia w możliwości penetracji całego terenu obecnie nie ma możliwości skutecznego przeciwstawienia się procesom sukcesji a tym samym polepszenia stanu siedlisk. Konieczne jest natomiast prowadzenie monitoringu stanu zachowania torfowisk. Utrzymaniu obecnego stanu siedliska przy jeziorze Udzierz będzie sprzyjać konserwacja zastawki na rzece Mątawie. Torfowisko na stanowisku Krzewiny jest w większości odsłonięte z umiarkowaną liczbą zakrzewień. Stan ochrony torfowiska w obrębie użytku ekologicznego Krzewiny, jak również jeziora dystroficznego został oceniony jako niewłaściwy (U1), lecz rokujący możliwość utrzymania go bez konieczności podejmowania działań z zakresu ochrony czynnej. Nie jest możliwa poprawa stanu siedlisk, ponieważ przedmiotowa ocena wynika m. in. ze zubożonego składu gatunkowego roślinności, charakterystycznej dla przedmiotowych siedlisk. Potencjalnym zagrożeniem dla stanu zbiornika dystroficznego oraz boru bagiennego może być nadmierna penetracja, która prowadzi do wydeptywania strefy brzegowej jeziora Rumacz oraz jej zaśmiecania, jednakże przy obecnym natężeniu antropopresji przedmiotowe działania mają obojętny wpływ na stan ww. siedlisk. Na przedmiotowym terenie nie są również obecnie realizowane żadne projekty, mające na celu zwiększanie natężenia turystyki w przedmiotowym rejonie. Ewentualne zmiany będą obserwowane w trakcie prowadzonego monitoringu stanu zbiornika dystroficznego oraz boru bagiennego. Ponadto w ramach planu zadań ochronnych planuje się szczegółową inwentaryzację w celu uzupełnienia informacji o przedmiotach ochrony w zakresie występowania glonów (potwierdzenie gatunków z rodzaju *Chara*) oraz określenie struktury fito- i zoo- planktonu w Jeziorze Udzierz. Przeprowadzone rozpoznanie siedliska wykazało występowanie siedliska 3150 jeziora eutroficzne, jednakże dane literaturowe wskazują na obecność znacznej ilości ramienic. Szczegółowej inwentaryzacji wymaga płat torfowiska przy jeziorze Udzierz, który wstępnie został zaklasyfikowany jako torfowisko przejściowe, jednakże w obszarze stwierdzono również występowanie gatunków wskazujących na obecność siedliska 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i torfowisk. Ponadto zgodnie z danymi literaturowymi powinien tam występować również lipiennik loesela *Liparis Loeselii*. Przedmiotowe dane wymagają szczegółowej weryfikacji, w zakresie szerszym niż to przewidziano w ramach oceny stanu siedlisk na potrzeby niniejszego planu zadań ochronnych.

W trakcie sporządzania planu zadań ochronnych przeanalizowano istniejące dokumenty planistyczne oraz w celu ochrony zlewni jeziora Udzierz wskazano wprowadzenie zmian do Uchwały Nr VI/46/2003 Rady Gminy Osiek z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Osiek”. Spod nowej zabudowy proponuje się wyłączyć pas terenu przyległy do rezerwatu przyrody "Jezioro Udzierz", w granicach otuliny ww. rezerwatu przyrody, za wyjątkiem aktualnie zabudowanych działek nr 309, 298, 280, 303 (obręb Bukowiny). Przebieg granic rezerwatu oraz jego otuliny jest określony w zarządzeniu Nr 101/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 31 maja 2000 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Jezioro Udzierz" (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 56. Poz. 348).